

De Hübener Mühle

Ik ben altijd geïnteresseerd geweest in krachtbronnen. Dat begon al toen ik op negenjarige leeftijd op de Solex van mijn vader reed -staand op de trappers. Daarna automotoren (zelf sleutelen!), diesels, vliegtuigmotoren, staalmotoren, stoommachines, waterkracht en windkracht. Vorig jaar zag ik een combinatie van die laatste twee.

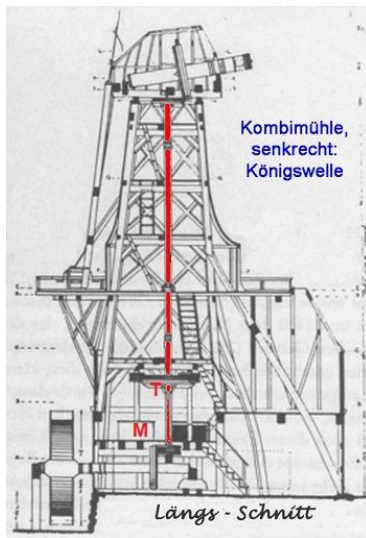
Ten oosten van Emmen ligt het Duitse plaatsje Hüven. Daar staat een molen die zo uit een oude Disney tekenfilm gekomen zou kunnen zijn. Het is een gecombineerde wind- en watermolen. In deze vorm is de molen in Europa uniek in zijn soort.

De molen werd voor het eerst in 1534 genoemd. Het was een onderslagmolen aan het riviertje de 'Mittelradde' en diende als korenmolen. Later werd het drijfwerk uitgebreid en werd het ook een olie- en volmolen. In 1801 vloog de molen in brand en werd verwoest, maar een jaar later stond hij er alweer. Het was nu weer alleen een korenmolen. Helaas braken er lange perioden zonder een druppel regen aan, waardoor het waterrad te weinig kracht leverde. Molenbouwer Steffen Dierkes dacht goed na en vond een oplossing: We zetten er een windmolen op. Met een koppeling konden de wieken ingeschakeld worden. Zo heeft de molen lange tijd gewerkt, tot het verval intrad. In 1920 werd de windmolen stilgelegd en in 1950 stortte de molenstuw in, waarna het ook werken met het waterrad beëindigd werd.

Al snel kwam de bevolking in actie en een erfgoed vereniging verwierf de molen, waarna de restauratie in 1956 kon beginnen. In 1957 kon de molen weer draaien, maar niet veel later bleek dat

de lemen muren en de fundering heel slecht waren. De vereniging bracht de benodigde miljoen euro bij elkaar om de restauratie grondig aan te pakken en in 2006 werd de molen feestelijk in werking gesteld.

De windmolen van de Hübener Mühle is eigenlijk een stellingmolen met een draaibare kap (*Galerie-Holländer*). Via de rode koningsspil wordt de kracht van de wieken verbonden met het waterrad -zie de haakse overbrenging. De koppeling tussen de wieken en de rest van het draaiwerk moet zich dus boven het tandwiel **T** (het *spoorwiel*) bevinden, want dat drijft twee molenstenen **M** aan via twee verticale assen. Als er alleen met waterkracht gemalen wordt, kunnen de wieken ontkoppeld worden en blijven ze dus stilstaan.

Hans Walrecht